

Het heiligenboek

Benedictus van Nursia (2). *Bid en werk* Tom Zwaenepoel

Oorspronkelijk sticht Benedictus geen kloosters met als doel te evangeliseren, zoals de missionaris-monniken. Hij creëert plaatsen waar God wordt gezocht en gevonden. Wie in een diepe relatie met God treedt, neemt afstand van een middelmatig bestaan met een minimalistische ethiek en een oppervlakkig religieus-zijn. Daarom is het middelpunt van Benedictus' kloosterleven het gebed. De monniken komen overdag zevenmaal en 's nachts eenmaal samen voor het koorgebed. Bovendien brengen ze persoonlijk heel wat tijd door met de geestelijke lezing van de Bijbel en de geschriften van de kerkvaders (*lectio divina*), met studie en biddende overweging en met beschouwing van de levende God. Het gebed vormt de bron van de eenheid van de monastieke gemeenschap, die haar fundament heeft in de eenheid van het geloof. Door het gebed dragen de monniken elkaar en voelen ze zich door anderen gedragen.

In zijn *regula* (regel) verbindt Benedictus het gemeenschapsleven met lichamelijke arbeid: *ora et labora*, bid en werk. Arbeid is niet langer zoals in de klassieke oudheid een aangelegenheid van slaven, vrije tijd is niet meer uitsluitend voor de vrije burger bestemd. Arbeid dient de verheerlijking

van God. De benedictijnen kopiëren oude manuscripten en bewaren zo de antieke literatuur en de geestelijke fundamenten van het huidige Europa. Hierdoor groeien hun kloosters uit tot belangrijke Europese culturele centra. Bovendien worden de benedictijnen belangrijke spelers in de economie, bijvoorbeeld succesvolle bierbrouwers. De *regula* legt ook het dagverloop vast: een afgewogen ritme van acht uur bidden, acht uur werken en acht uur rusten. Hiermee streeft Benedictus naar orde, naar liefde voor God en de naaste en naar pastorale zorg. De *Regula* bevat geen dromen, maar raadgevingen, voorschriften en strategieën om conflicten op te lossen, zoals luisteren, gehoorzamen en het broederlijke omgaan met elkaar. Hij spreekt dan ook vaker over 'broeder' dan over 'monnik'. Benedictus biedt een realistische blik op menselijke grenzen en zwakheden. Hij verwacht van zijn monniken dat ze in het klooster verblijven, geen persoonlijke bezittingen hebben, de maaltijden gemeenschappelijk nuttigen en onnodige gesprekken vermijden. Bij de verdeling van het gemeenschappelijke bezit krijgt iedereen slechts wat hij nodig heeft. De monniken leggen niet de drie klassieke geloften van armoede, kuisheid en gehoor-

zaamheid af, maar wel die van stabiliteit (typisch voor de *regula Benedicti*), gehoorzaamheid en monastieke levenswandel (*conversatio morum*). Door geen onderscheid te maken tussen 'geciviliseerde Romeinen' en 'barbaarse Germanen' staat het benedictijnse klooster open voor iedereen. Wie zich tijdens zijn jeugd op het kloosterleven wil voorbereiden, kan onderwijs volgen in de school die verbonden is aan de abdij.

Door zijn groot vertrouwen in God bezit Benedictus een diep geloof. Hij is een sterk en eigenzinnig man met een grote mensenkennis en veel zin voor orde en stiptheid. In zijn bescheidenheid is Benedictus een man van de vrede. Voor hem is een klooster niets anders dan een ordening van de vrede. Hij is bedroefd over de dood van de man die hem met een vergiftigd brood wilde ombrengen en het plezier van zijn monniken over diens dood. Benedictus' invloed op de Kerk, het christendom en de Europese cultuur is zeer groot. Door de invoering van de *regula* in bestaande kloosters en de stichting van nieuwe kloosters verspreiden de benedictijnen zich over heel Europa. Ook zijn biografie in de *Dialogen* van Gregorius de Grote draagt bij tot zijn reputatie en roem. In de zesde eeuw missioneren benedictijnen Engeland. In

de zevende eeuw komt de *regula* naar Frankrijk. Benedictus wordt algemeen beschouwd als de vader van het westerse monnikendom. In 1964 verheft Paulus VI hem in Monte Cassino tot patroon van Europa ('vader van Europa'). Die eer geeft Joannes-Paulus II ook aan de heiligen Cyrillus en Methodius, de apostelen van het Slavische volk. Dat was in 1980.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

30 maart, 21.35 uur, VRT één. In *We are from Belgium* volgt Annick Ruyts negen gezinnen die alles achterlaten om elders een nieuw leven te beginnen. Vandaag de eerste aflevering van de tweede serie: *Nieuw-Zeeland. Greet en Mike*. In 2006 vertrekken de ouders met hun kinderen van vijf en vier. Vreemd is dat ze nooit eerder in Nieuw-Zeeland waren, ze niet in het bezit zijn van de vereiste papieren, geen idee hebben van waar ze zullen wonen en geen echte plannen koesteren.

30 maart, 23.55 uur, Canvas. De Britse documentaire *Crossing the Line* vertelt het bizarre verhaal van vier Amerikaanse soldaten die in 1962 tijdens hun wachtdienst deserteerden naar het communistische Noord-Korea. Veertig jaar na de feiten weet nog steeds niemand waarom ze dat deden. Slechts één van hen, James Dresnok, bleef al die tijd in Noord-Korea wonen.

De vrome kudde

Wiskunde op het werk Ingezonden door Martine Goethals

Slimme baas + slimme werknemer = winst
 Slimme baas + domme werknemer = productie
 Domme baas + slimme werknemer = promotie
 Domme baas + domme werknemer = overuren

Geluk wiskundig benaderd Ingezonden door Cyriel Nijs

Om gelukkig te zijn met een man, moet je hem veel begrip schenken en een beetje liefde.

Om gelukkig te zijn met een vrouw, moet je haar veel liefde schenken en niet proberen haar te begrijpen.

Ruzie Ingezonden door Jan Umans

– Jullie hebben nogal wat ruzie gemaakt, gisterennacht. Hoe is het verlopen?

– Oh, ze is op haar knieën naar me toe gekropen.

– Wat zei ze?

– Kom onder dat bed vandaan!

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

VLAAMSE PUZZELS DEPUZZELAAR

Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
 Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.

Méér van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.

Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: MAKELAAR

baai los- lippig	speeltuin- toestel post- koets	hees	boom opstandig	metaal bouw- land					
modern vis	3		kleur- middel speel- goed						1
		slee eenheid van kracht		5	bazige vrouw middel				
moskee- toren			7					troep	
beman- ning	cosmetisch product over- schot			jong dier woonboot	6				deel v.e. lichaam
2			toe- vluchts- oord						
eenjarig dier koude lekkernij					werk- schuw pers. vnw.				
			vochtige kou						4
kampeer- gerei		8		hond					

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---